

Syroiezhko O. V. Musical and aesthetic education of adolescents in the children's orchestra of folk instruments

The article deals with the role of art, in particular musical and folk instrumental performances, as a factor in the musical and aesthetic education of adolescents. The essence of the concept «music» as an art form is analyzed, scientific approaches to the definition of musical and aesthetic education are outlined. The article devotes particular attention to technologies aimed at the comprehensive development of pupils of such groups as children's orchestra of folk instruments. Features of adolescence are considered. The analysis of pedagogical ideas of the problem of musical and aesthetic education in general and its separate aspects is carried out. In this work the author considers issues related to the formation of interest in the folk instrumental performance of adolescents. The works of leading scientists who give an idea of the current level of the problem of developing pupils' cognitive interest and their personality-oriented learning are analyzed. The essence of interest in folk instrumental performances and orchestras of folk instruments is determined. The article shows the importance of creating new educational and educational models, reviewing the content of educational and teaching materials, forms and methods of teaching and upbringing the younger generation in folk instruments for children's orchestras for the perception of music and the development of aesthetic taste. Conditions, methods, means and forms of education and education in folk instruments orchestras are considered. It is shown that the effectiveness of the influence of music on a child depends on a certain level of musical education, musical and auditory experience, which is achieved, both in the process of school education, and through family education, involving children in musical art in circles, studios, and the like. The article determines that musical and aesthetic education is one of the topical problems of modern pedagogical science and practice. It is the multifaceted musical aesthetic activity of adolescents and diverse forms of work in such groups as folk instruments orchestras are the dominant in the musical education process and stimulate the development of the creative personality. The author notes that the collective game in the folk instrument orchestra is one of the ways that promotes the education of musical culture, aesthetic taste and the formation of value orientations of adolescents, thereby contributing to the formation of a spiritual personality that stimulates the need for self-realization.

Key words: musical aesthetic education, musical art, musical culture, teenage age, folk instrumental performance.

УДК 001.817:37.01.4«2000/2007»

DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-69.52>

Сич Т. В.

АНАЛІЗ ТЕМАТИКИ ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ, ЗАХИЩЕНИХ У 2000–2007 РОКІВ

Присвячена аналізу тематики дисертацій, захищених у період 2000–2007 рр., у яких досліджуються проблеми управління освітою. За результатами цього аналізу надана характеристика проблемного поля досліджень як показника розвитку теорії управління освітою періоду 2000–2007 рр., прослідковано формування напрямів досліджень у цей період залежно від соціально-економічних, політичних умов розвитку суспільства, вітчизняного законодавства, вітчизняної системи освіти тощо.

Здійснений аналіз дослідницької проблематики більше ніж 120 дисертацій, захищених в Україні протягом 2000–2007 рр., дав можливість зробити висновок про особливості розвитку теорії управління освітою у визначений період. Аналізу підлягали як дисертації педагогічних спеціальностей, так і дисертації інших наукових галузей, присвячені дослідженню різних аспектів управління освітою. У статті проаналізовано світові та вітчизняні тенденції розвитку вітчизняної освіти й управління освітою. З'ясовано відповідність предметного поля теорії управління освітою чинним освітнім та управлінським парадигмам. Аналіз розширення тематики наукових досліджень у цей період дав змогу визначити напрями поглиблення знань щодо об'єктів і явищ у галузі управління освітою в межах чинної парадигми в цей період. Виокремлено дослідну тематику, яка зумовлює виникнення нової парадигми. Розглянуто відповідність дослідної тематики дисертацій щодо об'єктивних соціальних потреб, світових тенденцій розвитку освіти й теорії управління і стратегій розвитку вітчизняної освіти. Визначено перспективні напрями, які недостатньо розроблялися науковцями в досліджувані роки та мають стати векторами розвитку проблемного поля наукових досліджень у наступний період розвитку вітчизняної теорії управління освітою.

Ключові слова: наукові дослідження, розвиток наукової теорії, теорія управління освітою, напрями досліджень, тематика дисертацій.

Для дослідницької діяльності характерним є спирання на накопичені раніше знання, розвиток попередніх наукових ідей і теорій, які є методологічним орієнтиром. Проте від того, як швидко та обґрунтовано теорія управління освітою реагує на виклики сьогодення, залежить якість освіти й суспільного життя. Розвиток теорії управління освітою значною мірою залежить від того, як формується дослідницька проблематика, наскільки вона відбиває загальні тенденції розвитку науки, освіти зокрема. Для кожного етапу розвитку теорії управління освітою характерна концентрація уваги науковців на певних аспектах управління освітою. Аналіз дослідницької проблематики дисертацій у галузі управління освітою допоможе скласти уявлення про особливості її розвитку, про те, наскільки дослідна тематика в певні періоди розвитку теорії управління освітою відповідає об'єктивним соціальним потребам, світовим тенденціям і стратегії розвитку вітчизняної освіти тощо.

Ґрунтовний аналіз семантичного спектра назв публікацій і дисертацій з проблем управління загально-освітньою школою в другій половині ХХ століття здійснено в дисертаційному дослідженні на здобуття

наукового ступеня доктора педагогічних наук О. Адаменко «Розвиток педагогічної науки в Україні в другій половині ХХ ст. (1950–2000 рр.)» [1] і в кандидатській дисертації А. Димитрієва «Розвиток теорії внутрішкільного управління в Україні в другій половині ХХ століття» [3]. У кандидатській дисертації І. Ситар «Розвиток теорії та технологій управління загальноосвітніми навчальними закладами в Україні (1991–2016 роки)» [5] досліджується цей самий напрям у період з 1991 р. до 2016 р. У роботі Н. Васиньової «Розвиток теорії управління вищими навчальними закладами в Україні (остання чверть ХХ – початок ХХІ століття)» [4] розглядаються публікації та дисертації з проблем управління ЗВО. Нею аналізується тематика досліджень під шифром спеціальності 13.00.06 «Теорія та методика управління освітою», які захищалися з 2008 р. Поза увагою науковців залишається управління дошкільною, позашкільною, професійно-технічною освітою. Отже, у науковій літературі відсутній комплексний аналіз тематики досліджень із проблем управління освітою 2000–2007 рр.

Мета статті – характеризувати проблемне поле теорії управління освітою періоду 2000–2007 рр. за результатами аналізу тематики дисертаційних досліджень із проблем управління освітою, захищених у ці роки.

Для кожного етапу розвитку теорії управління освітою характерна концентрація уваги науковців на певних аспектах управління освітою, що зумовлено значною мірою соціально-історичними чинниками. У 2000–2007 рр. продовжується поширення методології системного підходу, впровадження здобутків загальної теорії менеджменту до управління в галуззі освіти, пошук інноваційних засобів керівництва закладами освіти в ринкових умовах та адаптація вітчизняної освітньої системи до європейської системи освіти. Поширення набувають ідеї західних фахівців менеджменту, праці яких видаються в цей період, а саме: роботи з менеджменту П. Друкера, Р. Дафта, Е. Тоффлера, зі стратегічного менеджменту А.А. Томпсона та А. Стрикленда, Дж. Минцберга Генрі, Д. Сазерленда, праці, присвячені розвитку кар'єри менеджера, Л. Якокка, У. Новак, організаційній поведінки Джеймс Л. Гібсон, мотиваційна теорія А. Маслоу, робота з керування освітою Марка Е. Генсона та ін. Ці праці вплинули на розвиток теорії управління освітою як інформаційне джерело щодо нових ідей, що призвело до розширення дослідної проблематики, введення нових понять, а також сприяло вивченню зарубіжного освітнього досвіду й узагальненню національного досвіду розвитку та організації освіти.

Тенденції розвитку вітчизняної освіти й управління освітою розглянуто в дисертаціях на здобуття звання доктора педагогічних наук О. Адаменко, І. Курляка, Н. Протасової, Г. Кловак, В. Курило, у 15 кандидатських дисертаціях. Довід організації освіти в країнах Європейського Союзу висвітлено в докторських дослідженнях Т. Десятова, О. Матвієнко, вивченню світового освітнього досвіду присвячено 18 кандидатських дисертацій спеціальності 13.00.01. У дисертації доктора філософських наук Д. Дзвінчука «Сучасні тенденції розвитку та управління освітою» проаналізовано доцільність застосування до подальшого розвитку вітчизняної системи освіти. Під час вибору моделі освітніх реформ, на його думку, пріоритетною повинна стати законодавчо-демократична модель. Розвиток вітчизняної системи освіти він визначає як шлях поєднання національних здобутків з найбільш удалими досягненнями провідних європейських держав [2]. У докторському дисертаційному дослідженні О. Адаменко визначено тенденції, які відбивають розвиток теорії управління освітою, а саме: орієнтацію досліджень на логіку розвитку науки, яка відображає об'єктивні соціальні процеси й тенденції розвитку світової педагогічної науки; спрямованість досліджень на створення варіативних моделей управління освітою; розвиток теорій від вивчення та узагальнення досвіду роботи, виконання окремих, локальних, дрібних досліджень до випереджаючого розроблення цілісних теоретичних моделей управління навчальними закладами; обґрунтування орієнтації управління на створення умов для забезпечення реалізації мети навчально-виховного закладу; поширення системних досліджень, у яких вирішуються комплексні проблеми управління освітою; орієнтація на світові досягнення педагогічної науки й світові тенденції розвитку освіти [1]. Розглянемо, наскільки ці тенденції реалізовувалися у вітчизняних дослідженнях проблем управління освітою дослідного періоду.

Одним із провідних напрямів, який активно розроблявся науковцями, є демократизація управління. Висвітленню таких питань демократизації управління, як децентралізація управління, організація діяльності педагогічних рад, присвячено 2 кандидатські дослідження. Поширення набуває напрям щодо управління інноваційними процесами в освіті, що відбивається в 4 докторських дослідженнях (О. Попова, Л. Даниленко, Л. Ващенко, В. Докучаєва), 6 кандидатських дослідженнях, у більшості яких розглядається розвиток інновацій, теоретико-методологічні засади та система управління інноваціями в загальній середній освіті. Винятком є ґрунтовне дослідження В. Докучаєвої, у якому проблема управління інноваціями розглядається на рівні управління освітніми системами. Розвитку набуває проблема управління якістю освіти, якій присвячено 4 кандидатські педагогічні дослідження. Необхідно відмітити ґрунтовне докторське дослідження доктора філософських наук В. Вікторова, у якому здійснено соціально-філософський аналіз проблеми управління якістю освіти. Багато питань з управління освітою починають розглядатися з погляду управління якістю та як інструментарій, механізми управління якістю або фактори якості освіти. Так, у численних роботах моніторинг освіти, формування та навчання педагогічних кадрів, керівної команди, інформатизація управління вивчаються як фактори або механізми управління якістю освіти. У центрі уваги залишається діяльність керівника закладу освіти та навчання й управління розвитком професійних керівних кадрів освітньої галузі, що відбивається в 11 кандидатських дисертаціях, одній докторській (Т. Сорочан), у яких

порушуються питання оцінювання ефективності управлінської діяльності, атестації, розвитку управлінської культури, професіоналізму та управлінських компетенцій. Зменшується увага до управління підготовкою й розвитком педагогічних кадрів, проте цьому питанню присвячено 2 ґрунтовні докторські дослідження Г. Кловак, В. Олійника. Активно розробляються питання пошуку нових технологій управління. Поширення набуває адаптивне управління закладами загальної середньої освіти, яке висвітлено в докторському дослідженні Г. Сльникової. Особливості застосування цього підходу в управлінні закладами загальної середньої освіти різних типів розкрито в 3 кандидатських дисертаціях. Персоналізованому підходу в управлінні педагогічним колективом середньої загальноосвітньої школи присвячено докторське дослідження Т. Рогової, яке здійснено на стику проблем управління школою та соціальної психології. Поодинокі кандидатські дисертації присвячено програмно-цільовому управлінню, системному підходу до управління. Поширення набуває започаткований у ХХ столітті напрям щодо впровадження гуманістичних принципів в управління освітою, що відображено в докторському дослідженні Л. Оніщук та кандидатському дослідженні Л. Вознюк.

У цей період відбулося усвідомлення на державному рівні значення інформатизації всіх інституцій суспільства як обов'язкова умова його розвитку, що знайшло прояв у законодавчо-нормативних документах і в Державній програмі «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці» на 2006–2010 рр., прийнятій у 2005 р. Це викликало активізацію досліджень проблем інформатизації управління закладами освіти (4 кандидатські дисертації). Продовжуються дослідження різних напрямів управлінської діяльності. Управлінню навчальним процесом присвячено 6 кандидатських дисертацій. Також у центрі уваги науковців залишається таке важливе питання, як управління науково-методичною, науково-дослідною діяльністю закладів освіти, що відображається в 3 кандидатських дисертаціях і 2 ґрунтовних докторських дослідженнях (О. Микитюк, Г. Кловак). Знову з'являються дослідження управління вихованням як окремої проблеми, різні аспекти якої розкрито в 3 кандидатських дослідженнях. У дисертації А. Ржевської розглядається управління процесом виховання студентів вищого педагогічного закладу освіти, С. Шевченко обґрунтовує систему управління виховною роботою зі школярами в регіоні, В. Гнатюк вивчає модель національного виховання. В останній роботі набуває розвитку напрям національних ідей і національної школи, започаткований у 90-ті рр. ХХ століття.

Серед напрямів досліджень, які також окреслилися в 90-ті рр., можна відзначити психологічні аспекти управління і стратегічне управління закладами освіти. Стратегічне управління закладами освіти розкрито у статтях і книгах, дисертаційні дослідження цієї проблеми відсутні. Психологічні аспекти управління досліджуються науковцями в галузі психологічних наук. У цей період захищається ґрунтовна докторська дисертація Л. Карамушки «Психологічні основи управління закладами середньої освіти», кандидатська дисертація Г. Кот «Формування психологічної культури керівників загальноосвітніх шкіл у системі післядипломної освіти».

У дисертаціях наявна тематика щодо планування, педагогічного аналізу, контролю, яка характерна для ХХ століття, відбиває авторитарну парадигму управління. Поширення набуває висвітлення нових управлінських завдань: управління аналітико-експертною діяльністю й моніторингом у системі освіти, проектування, моделювання освітньої діяльності закладу, які відбивають формування нової управлінської парадигми. Не здійснено в цей період цілісного розгляду проблеми управління кадрами закладу освіти, окремі її аспекти порушуються в працях з управління освітою. У посібниках з освітнього менеджменту також з'являється нова проблематика щодо формування організаційної, корпоративної культури, маркетингу в освіті, проте дисертації з педагогічних спеціальностей за цією проблематикою відсутні. Маркетинг в освіті як предмет філософського аналізу розглянуто в дослідженні на здобуття наукового ступеня доктора філософських наук Б. Братаніч.

Зі 124 захищених у цей період дисертацій із педагогічних спеціальностей, у яких розглядаються проблеми управління освітою, розвитку освіти, 45 присвячено різним аспектам управління закладами загальної середньої освіти й розвитку середньої освіти, що становить 36 % від загальної кількості, з них 10 – ґрунтовні докторські дослідження. Три кандидатські дисертації присвячено управлінню інтернатами, три – ліцеям і коледжами, дві – початковій школі та дві – проблемам управління сільською школою. Знизилася увага до інститутів післядипломної освіти порівняно з 1990-ми роками, у які ця тематика розглянута в 10 кандидатських дослідженнях. У 2000–2007 рр. ця проблематика досліджується тільки в 4 кандидатських дисертаціях й в одному докторському дослідженні Т. Сорочан, у якому висвітлюється розвиток професіоналізму управлінської діяльності керівників загальноосвітніх навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти. По три кандидатські дослідження присвячено управлінню дошкільною та позашкільною освітою. Поодинокі дослідження висвітлюють управління освітою на районному рівні, діяльність міських органів управління освітою, розвиток регіональної системи освіти. Відсутні дослідження управління науково-методичними установами.

Набуває поширення дослідження організації неперервної освіти як перспективний напрям, який почали розробляти теж у 1990-х рр. Цій проблемі присвячено докторське дослідження Т. Десятова, у якому науковець окреслив тенденції розвитку неперервної освіти в країнах Східної Європи та Україні. Кандидатське дослідження А. Мушиські висвітлює діяльність центрів неперервної освіти Польщі. Інституціоналізацію безперервної освіти в Україні розкрито в дисертації на здобуття наукового звання кандидата соціологічних

наук Т. Топчій. Продовжується дослідження управління недержавними закладами освіти, проте якщо в 1990-х рр. це питання розроблялося стосовно загальноосвітніх закладів, то у двох кандидатських дослідженнях цього періоду розглядається управління недержавним ЗВО та комерційним училищем. Загалом зростає кількість праць, присвячених управлінню професійно-технічними закладами освіти й коледжами, а саме: 6 кандидатських досліджень, одне докторське дослідження В. Олійника, яке висвітлює теоретико-методологічні засади управління підвищенням кваліфікації педагогічних працівників профтехосвіти.

Значно зростає кількість досліджень, присвячених ЗВО, – 24 дослідження, з яких два докторські (О. Микитюк і Г. Кловак). Обидва докторські дослідження розглядають історичний і вітчизняний аспекти щодо організації науково-дослідної роботи у ЗВО. Стосовно 90-х рр. ХХ століття кількість дисертацій, присвячених управлінню ЗВО, без урахування робіт з управління післядипломною освітою зростає у 10 разів і становить 21 % від загальної кількості захищених у цей період дисертацій педагогічних спеціальностей з проблем управління освітою та розвитку освіти. Таке підвищення інтересу у вітчизняних науковців до проблем управління ЗВО відповідає як вітчизняним тенденціям розвитку освіти й збільшенню кількості ЗВО в цей період, так і світовим тенденціям. Із 1999 р. європейськими країнами розпочато процес створення спільної Зони європейської вищої освіти, який отримав назву Болонського процесу, передбачає реформування освітніх систем країн-учасниць Болонського процесу. Ключовими позиціями Болонського процесу є шість його цілей: уведення двоциклового навчання, запровадження кредитної нагромаджувальної системи організації навчального процесу, формування системи контролю якості освіти, розширення мобільності студентів і викладачів, забезпечення працевлаштування випускників, забезпечення привабливості європейської системи освіти. Реалізація більшості із цих цілей передбачає розроблення теоретичних засад і практичних рекомендацій щодо їх реалізації, що визначає перспективні напрями досліджень управління в системі вітчизняної вищої освіти у зв'язку з вступом України з 2005 р. до Болонського процесу.

Якщо розглянути дослідження вітчизняних науковців у цей період, то серед проблематики управління ЗВО досліджуються такі питання: управління вищим навчальним закладом недержавної форми власності (Л. Білий), управління процесом виховання студентів (А. Ржевська), формування викладацького персоналу (В. Степашко), оцінювання освітньої діяльності ЗВО (В. Гапон), діагностика ефективності навчального процесу (Г. Цехмістрова), управління діяльністю студентських соціальних служб (Н. Романова), управління центром довузівської підготовки (В. Фатєєва), впровадження кредитно-модульної системи підготовки фахівців у вищих педагогічних навчальних закладах (Т. Козак), організаційно-педагогічні умови викладання правових дисциплін (С. Микитюк), управління якістю професійної діяльності викладачів (В. Радченко), тенденції розвитку вищої освіти в країнах Західної Європи та України (Г. Поберезька), вітчизняний досвід організації діяльності ЗВО (О. Пташний, Л. Зеленська, Т. Соколенко, Е. Бекірова, Л. Білан, М. Донченко, Г. Жигадло, Н. Терентьева), зарубіжний довід організації діяльності ЗВО (Ю. Заячук, О. Бочарова, М. Дреерман). Формування інформаційної бази управління організаціями вищої освіти розглянуто в дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук М. Словка. Значна кількість робіт, а саме 54 % від загальної кількості досліджень управління ЗВО, присвячена вивченню та узагальню досвіду управління ЗВО. Так, 8 кандидатських і дві докторські дисертації висвітлюють вітчизняний досвід, 3 роботи – зарубіжний довід управління ЗВО. Інші дисертації спрямовані на вирішення локальних проблем управління ЗВО. Дисертації останніх років (Г. Поберезька, Т. Козак, В. Гапон, В. Радченко) орієнтовані на вирішення завдань Болонського процесу.

Висновки. Отже, управління освітою є міждисциплінарним предметом дослідження різних наукових галузей відповідно до їх спеціалізації та із застосуванням притаманних цим галузям методів і методик дослідження. Результати цих досліджень узагальнюються в теорії управління освітою. Підводячи підсумки щодо тематичного спрямування наукових досліджень у період 2000–2007 рр., необхідно відзначити, що загалом зберігається проблематика попереднього десятиріччя, значна увага приділяється управлінню інноваціями, управлінню розвитком професійних керівних кадрів освітньої галузі, обґрунтуванню управлінських моделей, технологій, підходів. Набувають розвитку напрями, які започатковано в 90-х рр. у книгах та окремих публікаціях, а саме: гуманізація управління, інформатизація управління, стратегічне управління, психологічні аспекти управління, розвиток національних ідей і національної школи, управління якістю освітньої діяльності. Саме ці напрями свідчать про формування нової управлінської парадигми, орієнтованої на якість освіти та демократичні й гуманістичні цінності. Зменшено увагу щодо дослідження управління освітою на районному, міському рівнях, управління інститутами післядипломної освіти, відсутні праці з управління діяльністю науково-методичних установ. Зростає увага до неперервної освіти, управління професійно-технічною освітою та вищою освітою. Останній напрям активно розробляється у зв'язку з приєднанням України до Болонського процесу, що визначає вектор розвитку національної системи освіти й теорії управління освітою наступними роками. Характерним є узагальнення досягнень зарубіжних шкіл і теорій з менеджменту та поєднання їх із вітчизняними здобутками внутрішкільного управління, поширення системних досліджень, результатами яких стають цілісні моделі й технології управління. І хоча значна частина досліджень спрямована на вирішення локальних управлінських завдань, ще простежується спрямованість наукових досліджень на вирішення проблем управління закладами загальної середньої освіти, поширення набуває дослідження управління різними типами освітніх закладів, значного розвитку набуває теорія управління вищою

освітою, намічається тенденція щодо формування загальних засад у вітчизняній теорії управління освітою, теорії вітчизняного освітнього менеджменту тощо. Залишаються недостатньо розробленими такі напрями, як демократизація управління освітніми закладами, державно-громадське управління закладами освіти, оптимальне поєднання централізації та децентралізації в управлінні закладами освіти, стратегічне управління закладами освіти, підвищення автономії освітніх закладів, управління закладами освіти в ринкових умовах, маркетинг технології в управлінні освітою, вивчення провідного закордонного досвіду управління освітою і створення управлінських умов євроінтеграції вітчизняної освіти, обґрунтування загальних основ управління для вирішення певних освітніх завдань.

Використана література:

1. Адаменко О. В. Розвиток педагогічної науки в Україні в другій половині ХХ ст. (1950–2000 рр.): автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01 / Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. Луганськ, 2006. 44 с.
2. Васинова Н. С. Розвиток теорії управління вищими навчальними закладами в Україні (остання чверть ХХ – початок ХХІ століття): автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06 / Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. Старобільськ, 2019. 23 с.
3. Дзвінчук Д. І. Сучасні тенденції розвитку та управління освітою: автореф. дис. ... докт. філософ. наук: 09.00.10 / АПН України. Ін-т вищ. освіти. Київ, 2007. 36 с.
4. Димитрійєв А. С. Розвиток теорії внутрішкільного управління в Україні в другій половині ХХ століття: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. Луганськ, 2004. 20 с.
5. Ситар І. В. Розвиток теорії та технологій наукового управління загальноосвітніми навчальними закладами в Україні (1991–2016 роки): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.06. Київ, 2018. 223 с.

References:

1. Adamenko O. V. Development of pedagogical science in Ukraine in the second half of the twentieth century. (1950–2000): avtoref. dys. d-ra ped. nauk: 13.00.01. Luhan. nats. ped. un-t im. T. Shevchenka. – Luhansk, 2006. – 44 s.
2. Vasinova N. S. Higher education institutions' management theory development (the last quarter of the XX century – the beginning of the XXI century) in Ukraine: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stup. kand. ped. nauk: 13.00.06. Luhan. nats. ped. un-t im. T. Shevchenka. Starobilsk, 2019. 23 s.
3. Dzvynchuk D. I. Contemporary trends in the development and management of education: avtoref. dys. ... d-ra filosof. nauk: 09.00.10. APN Ukrainy. In-t vyshch. osvity. Kyiv, 2007. 36 s.
4. Dymytriiiev A.S. Development of the theory of intraschool management in Ukraine in the second half of the twentieth century: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.01. Luhan. nats. ped. un-t im. T. Shevchenka. Luhansk, 2004. 20 s.
5. Sytar I. V. Development of a scientific school of management of general educational institutions in Ukraine (1991–2016): dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.06. Kyiv, 2018. 223 s.

Sych T. V. Analysis of the thematics of reasearch papers in the field of education management problems protected in 2000–2007

The article is devoted to the analysis of the topics of dissertations defended during the period 2000–2007, in which the problems of education management are studied. According to the results of this analysis, the characteristic of the problem field of research as an indicator of the development of the theory of education management in the period 2000–2007 was provided, the formation of research directions in this period, depending on the socio-economic, political conditions of the development of society, domestic legislation, the domestic system of education was followed up.

The analysis of the research problems of more than 120 dissertations defended in Ukraine during 2000–2007 provided an opportunity to draw conclusions about the peculiarities of the development of theory of education management in a certain period. The analysis was carried out both as dissertations of pedagogical specialties and dissertations of other scientific branches devoted to research of various aspects of education management. The article analyzes the world and domestic tendencies in development of the national education and management of education. The correspondence of the subject field of the theory of education management to the existing educational and managerial paradigms is established. The analysis of the expansion of scientific research subjects during this period provided an opportunity to determine the direction of deepening knowledge about objects and phenomena in the field of education management within the framework of the current paradigm during this period. Experimental topics, leading to the emergence of a new paradigm, were emphasized. The correspondence of the experimental subjects of dissertations o objective social needs was, world trends of education development and the theory of management and strategies of development of the national education are considered. The perspective directions, which have not been sufficiently developed by scientists in the studied years, have been determined and should become the vectors of development of the problem field of scientific research in the next period of development of the national theory of education management.

Key words: *scientific research, development of scientific theory, theory of education management, directions of research, subject of research papers.*